

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/10051. számú

törvényjavaslat

**a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010.
évi CIV. törvény és a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról
szóló 2010. évi CLXXXV. törvény módosításáról**

**Előadó: Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi
miniszter**

Budapest, 2013. február

2013. évi ... törvény

a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény és a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény módosításáról

1. A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény módosítása

1. §

A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 13. §-ában a „sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan” szövegrész helyébe a „kiegyensúlyozottan” szöveg lép.

2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény módosítása

2. §

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) a következő 111/A. §-sal egészül ki:

„111/A. § (1) Az Elnököt a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki kilenc évre.

(2) Elnöknek olyan személy nevezhető ki, aki az országgyűlési képviselők választásán választható, büntetlen előéletű, nem áll a tevékenységének megfelelő foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik felsőfokú jogi, közgazdasági vagy társadalomtudományi végzettséggel és

a) legalább tízéves, a médiaszolgáltatások vagy a sajtótermékek hatósági felügyeletével vagy a hírközlési hatósági felügyelettel összefüggő gyakorlattal, vagy

b) e tudományágak területén a médiára vagy a hírközlésre vonatkozó tárgyban

ba) Magyarországon elismert tudományos fokozattal, vagy

bb) legalább tízéves oktatói gyakorlattal felsőoktatási intézményben.

(3) Az Elnök a megbízatásának megszűnése után nem nevezhető ki újra.

(4) A miniszterelnök az (1) bekezdés szerinti javaslat megtételét megelőzően – a hivatalban lévő Elnök megbízatási idejének lejártát megelőzően legalább hatvan nappal, az elnöki megbízatás megszűnésének más eseteiben a megszűnést követő tizenöt napon belül – felkéri a Közzolgálati Testületet, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanácsot, valamint a hírközlési

szolgáltatók, a médiatartalom-szolgáltatók, a műsorterjesztők és az újságírók országos működési területű, legalább öt éve működő szakmai, érdekképviselői és önszabályozó szervezeteit, hogy tegyenek javaslatot az elnökjelölt személyére.

(5) A felkért szervezetek a javaslataikat írásban teszik meg, és abban ismertetik az elnökjelöltnek javasolt személy szakmai életútját, figyelemmel a (2) bekezdés szerinti szakmai feltételekre is, továbbá a javaslatukat megindokolják. A javaslattételre felkért szervezetek az elnökjelöltnek javasolt személy nevét közzétehetik, feltéve, hogy ahhoz a javasolt személy hozzájárult. A miniszterelnök a felkért szervezetek javaslatainak megismerése érdekében – személyesen vagy az általa kijelölt állami vezető útján – közvetlen egyeztetést is tarthat.

(6) A miniszterelnök a javaslatát az egyeztetés során felmerült személyi javaslatok megfontolását követően teszi meg.”

3. §

Az Mttv. 113. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A köztársasági elnök a (2) bekezdés szerinti döntését a miniszterelnök javaslata alapján hozza meg.”

4. §

Az Mttv. 124. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A Médiatanács elnöke és tagja olyan személy lehet, aki az országgyűlési képviselők választásán választható, büntetlen előéletű, nem áll a tevékenységének megfelelő foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, valamint rendelkezik felsőfokú jogi, közgazdasági vagy társadalomtudományi végzettséggel és

a) legalább tízéves, a médiaszolgáltatások vagy a sajtótermékek hatósági felügyeletével vagy a hírközlési hatósági felügyelettel összefüggő gyakorlattal, vagy

b) e tudományágak területén a médiára vagy a hírközlésre vonatkozó tárgyban

ba) Magyarországon elismert tudományos fokozattal, vagy

bb) legalább tízéves oktatói gyakorlattal felsőoktatási intézményben.”

5. §

Az Mttv. 125. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A Médiatanács elnöke nem választható újra. A Médiatanács tagja újraválasztható, ha megbízatása nem összeférhetetlenségi okból, felmentéssel vagy kizárással szűnt meg.”

6. §

Az Mttv. 203. § 37. pont *e*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Magyar mű:]

„*e*) az olyan instrumentális zenei műsorszám, amely a magyar kultúra vagy Magyarország által elismert valamely nemzetiség Magyarországhoz kapcsolódó kultúrájának részét képezi.”

7. §

Az Mttv. 211. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény és a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény módosításáról szóló 2013. évi ... törvény (a továbbiakban: Módtv.) által megállapított 111/A. § (3) bekezdését és 125. § (5) bekezdését a Módtv. hatálybalépésekor hivatalban lévő Elnökre és a Médiatanácsnak a hatálybalépésekor hivatalban lévő elnökére is alkalmazni kell. A Módtv. hatálybalépése a hatálybalépésekor hivatalban lévő Elnök és a Médiatanácsnak a hatálybalépésekor hivatalban lévő elnöke és tagjai megbízatásának fennállását nem érinti.”

8. §

Az Mttv.

- a*) 76. § (2) bekezdés *b*) pontjában az „az (1)-(3)” szövegrész helyébe az „a 75. § (1)-(3)”
- b*) 113. § (1) bekezdés *d*) pontjában és 113. § (2) bekezdésében, továbbá 125. § (1) és (3) bekezdésében a „miniszterelnök” szövegrész helyébe a „köztársasági elnök”
- c*) 112. § (1) bekezdésében, 115. § (2) bekezdésében és 139. § (3) bekezdésében a „111. § (4)” szövegrész helyébe a „111/A. § (2)”
- d*) 149. § (6) bekezdésében a „14-20. §” szövegrész helyébe a „14. és 16-20. §”
- e*) 192. § (2) bekezdés *a*)-*c*) pontjában a „14-20. §-ainak” szövegrész helyébe a „14. és 16-20. §-ainak”
- f*) 216. § (4) bekezdésében a „14-20. §” szövegrész helyébe a „14. és 16-20. §” szöveg lép.

9. §

Hatályát veszti az Mttv. 111. § (3)-(5) bekezdése, 182. § *b)* pont *bc)* alpontja és 203. § 37. pont *f)* alpontja.

3. Záró rendelkezések

10. §

Ez a törvény a kihirdetést követő napon lép hatályba.

11. §

E törvény 1-9. §-a az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése és 23. cikke alapján sarkalatosnak minősül.

Indokolás

Általános indokolás

A törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja a magyar médiaszabályozás továbbfejlesztése. Az Európa Tanács észrevételeiről a Kormánnyal folytatott egyeztetések eredményeként a Javaslat a médiahatóság független feladatellátásának garanciáit tovább erősíti: módosítja a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) elnökének kinevezési feltételeire, a jelölési eljárásra, a kinevező személyére, az ismételt kinevezésre vonatkozó szabályokat, valamint a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó követelményeket.

Az NMHH elnöke független pozíciójának hangsúlyosabbá tétele érdekében indokolt, hogy az NMHH elnökét a köztársasági elnök nevezze ki a miniszterelnök javaslatára, a köztársasági elnök politikailag semleges közjogi szerepe ugyanis egyértelműbbé teszi az NMHH elnökének függetlenségét. A függetlenség további fontos garanciájaként jelenik meg a javaslatban az ismételt kinevezés, illetve az újraválaszthatóság kizárása az NMHH elnöke, illetve a Médiatanács elnöke tekintetében. A megfelelő jelölt kiválasztásának elősegítése érdekében a Javaslat egy olyan eljárást intézményesít, amely lehetővé teszi a civil szervezetek javaslatainak becsatornázását a jelölési folyamatba. A Javaslat továbbá a kinevezés (megválasztás) feltételeként magasabb képzettségi-szakmai követelményeket támaszt az NMHH elnöke, illetve a Médiatanács elnöke és tagjai tekintetében, ezzel is erősítve a kiválasztás alapvetően szakmai meghatározottságát.

A javaslat a lineáris médiaszolgáltatások tájékoztató tevékenységére nézve annak kiegyensúlyozottságát írja elő, elhagyva az ezt részletező, ugyanakkor – a nemzetközi megítélés szerint – értelmezési problémákhoz vezető további jelzőket (sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan). Ezzel egyértelműbbé válik a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvényben (a továbbiakban: Smtv.) rögzített szabály.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

Az Smtv. 13. §-a szerint a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan tájékoztatni meghatározott eseményekről. Az Európa Tanács megítélése szerint e jelzők nehezen értelmezhető kötelezettséget rónak a lineáris médiaszolgáltatókra, ezért a „kiegyensúlyozottság” követelményét javasolta egyedülként fenntartani. Tekintve, hogy a kiegyensúlyozottság a bírói gyakorlat szerint olyan átfogó kategória, amely az említett elemeket is magában foglalja, a módosítás valójában nem jelent szűkítést, de a jogértelmezést egyszerűsíti.

A 2. §-hoz

A Javaslat a médiahatóság függetlenségének garanciáit erősítve az NMHH elnökének megbízására vonatkozó lényeges szabályokat új 111/A. §-ban jeleníti meg. Egyrészt – összhangban az Alaptörvény 23. cikk (2) bekezdésével – a köztársasági elnökhöz telepíti az

NMHH elnökének kinevezési jogát, és a miniszterelnököt jogosítja fel a javaslatételre. Másrészt a miniszterelnök kötelezettségévé teszi, hogy a hírközlés és a média területén működő szakmai testületek, civil szervezetek véleményét, javaslatait kikérje és ezeket is mérlegelje a köztársasági elnöknek tett személyi javaslata kialakítását megelőzően. Demokratikus legitimitáció hiányában a civil szervezetek javaslatainak azonban nem lehet a miniszterelnöki javaslat tekintetében kötőereje, összhangban a demokratikus legitimitációval kapcsolatos állandó alkotmánybíróági gyakorlattal.

A Javaslat emellett az NMHH elnökére vonatkozóan szigorúbb képzettségbeli és gyakorlati követelményeket állapít meg.

A 3. §-hoz

A Javaslat – összhangban az új kinevezési renddel – az NMHH elnökének felmentésére vonatkozóan is előírja, hogy a felmentésről a köztársasági elnök a miniszterelnök javaslata alapján dönt.

A 4. §-hoz

A Javaslat – azonosan az NMHH elnökére vonatkozó új előírásokhoz – a Médiatanács elnökére és tagjaira nézve is magasabb képzettségi és gyakorlati követelményeket állapít meg.

Az 5. §-hoz

A Javaslat – az NMHH elnökére irányadó új szabálynak megfelelően – kimondja, hogy a Médiatanács elnöke nem választható újra.

A 6. §-hoz

A Javaslat pontosítja a „magyar mű” fogalmának egyik elemét, figyelemmel az ún. AVMS irányelv (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló 2010/13/EU irányelv) követelményeire, az Európai Bizottsággal történt egyeztetésnek megfelelő szöveggel. A módosítás a magyar mű fogalmának az „elsősorban szerzője vagy előadója” szövegrészét iktatja ki a szövegből. A „magyar mű” fogalmának a mozgóképről szóló törvény szerinti fogalomra való utalását a Javaslat 9. §-a helyezi hatályon kívül.

A 7. §-hoz

A Javaslat átmeneti rendelkezésben szabályozza, hogy az NMHH-nak, illetve a Médiatanácsnak a módosítás hatálybalépésekor hivatalban lévő elnökére is alkalmazni kell az ismételt kinevezés, illetve az újraválasztás tilalmát, valamint azt, hogy a törvény hatálybalépése a hivatalban lévő személyek megbízatását nem érinti.

A 8-9. §-hoz

A Javaslat az 1-7. §-ban foglalt rendelkezésekhez igazítja a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény kapcsolódó rendelkezéseit, illetve egyes visszautalásokat pontosít, továbbá hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmaz a korábbi kinevezési szabályokkal, a „magyar mű” fogalmával és a Médiatanácsnak az országgyűlési ülés közvetítésével kapcsolatos, megszűnt feladataival összefüggésben.

A 10-11. §-hoz

A javaslat e rendelkezései a hatálybalépésről és a törvény sarkalatoságáról rendelkeznek.